

دیه نرخ ديه 93 چقدر است؟

بررسی‌ها برای تعیین نرخ ديه در سال بعد در پایان بهمن و ابتدای اسفند هر سال آغاز می‌شود و امسال هم شهروندان منتظر تعیین نرخ ديه ۹۳ هستند.

بررسی‌ها برای تعیین نرخ ديه در سال بعد در پایان بهمن و ابتدای اسفند هر سال آغاز می‌شود و امسال هم شهروندان منتظر تعیین نرخ ديه ۹۳ هستند.

برای بسیاری از شهروندان این نکته به صورت سؤالی مطرح است که ديه چیست و چه زمانی پرداخت آن لازم و واجب خواهد بود و بر اساس چه شاخصی باید پرداخت شود و میزان آن را چه کسی می‌تواند مشخص کند. در قانون مجازات اسلامی که امروزه در تمام محاکم قضایی و کیفری با استناد به آن آرا و احکام پرونده‌ها صادر می‌شود در کتاب چهارم این قانون در باب اول و در ماده 294 آمده است ديه مالی است که به سبب جنایت بر نفس یا عضو به مجنی علیه یا به ولی یا اولیای دم او داده می‌شود.

پس از این تعریف در ماده 295 از سوی قانونگذار عنوان می‌شود که در 3 مورد ديه پرداخت می‌شود که عبارت است از: الف: قتل یا جرح یا نقص عضو که به طور خطای محض واقع می‌شود و آن در صورتی است که جانی نه قصد جنایت نسبت به مجنی علیه را داشته باشد و نه قصد فعل واقع شده بر او را مانند آنکه تیری را به قصد شکاری رها کند و به شخصی برخورد کند. ب: قتل یا جرح یا نقص عضو که به طور خطا شبیه عمد واقع می‌شود و آن در صورتی است که جانی قصد فعلی را که نوعاً سبب جنایت نمی‌شود داشته باشد و قصد جنایت را نسبت به مجنی علیه نداشته باشد مانند آنکه کسی را به قصد تأدیب به نحوی که نوعاً سبب جنایت نمی‌شود بزند و اتفاقاً موجب جنایت شود یا طبیبی مباشرتاً بیماری را به طور متعارف معالجه کند و اتفاقاً سبب جنایت بر او شود.

ج - مواردی از جنایت عمدی که قصاص در آنها جایز نیست.

قانونگذار در ماده 3 تبصره نیز آورده است که عبارت است از:

تبصره 1: جنایت های عمدی و شبه عمدی دیوانه و نابالغ به منزله خطا محض است.

تبصره 2: در صورتی که شخص کسی را به اعتقاد قصاص یا به اعتقاد مهدورالدم بودن بکشد و این امر بر دادگاه ثابت شود و بعداً معلوم شود که مجنی علیه مورد قصاص یا مهدورالدم نبوده است قتل به منزله خطا شبیه عمد است و اگر ادعای خود را در مورد مهدورالدم بودن مقتول به اثبات برساند قصاص و ديه از او ساقط است.

تبصره 3: هرگاه بر اثر بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا عدم مهارت و عدم رعایت مقررات مربوط به امری قتل یا ضرب یا جرح واقع شود به نحوی که اگر آن مقررات رعایت می‌شد حادثه ای اتفاق نمی‌افتاد قتل یا ضرب یا جرح در حکم شبه عمد خواهد بود. اما در ماده 296 قانونگذار عنوان می‌کند که در مواردی هم که کسی قصد تیراندازی به کسی یا شیئی یا حیوانی را داشته باشد و تیر او به انسان بی گناه دیگری اصابت کند عمل او خطای محض محسوب می‌شود.

در قانون مجازات اسلامی پس از تعریف ديه و حدود لزوم آن در باب دوم به موضوع مقدار ديه قتل نفس اشاره می‌شود. در ماده 297 آمده است ديه قتل مرد مسلمان یکی از امور ششگانه ذیل است که قاتل در انتخاب هر یک از آنها مخیر است و تلفیق آنها جایز نیست.

1 - یکصد شتر سالم و بدون عیب که خیلی لاغر نباشند.

2 - دویست گاو سالم و بدون عیب که خیلی لاغر نباشند.

3 - یک هزار گوسفند سالم و بدون عیب که خیلی لاغر نباشند.

4 - دویست دست لباس سالم از حله های یمن.

5 - یک هزار دینار مسکوک سالم و غیر مغشوش که هر دینار یک مثقال شرعی طلا به وزن 18 نخود است.

6 - ده هزار درهم مسکوک سالم و غیر مغشوش که هر درهم به وزن 12/6 نخود نقره است.

در این ماده 2 تبصره نیز وجود دارد که اولی عنوان می‌کند قیمت هر یک از امور ششگانه در صورت تراضی طرفین و یا تعذر همه آنها پرداخت می‌شود.

و در تبصره 2 عنوان می‌شود میزان ديه اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با نظر ولی امر است که توسط قوه قضاییه استعلام و به دادگاه‌ها ابلاغ می‌شود. دادگاه‌ها مکلفند مطابق نظر مذکور و با رعایت سایر مقررات این قانون از قبیل جنسیت مجنی علیه و زمان وقوع جنایت رأی مقتضی صادر کنند.

در ماده 298 این قانون نیز عنوان شده است ديه قتل عمد در مواردی که قصاص ممکن نباشد یا ولی مقتول به ديه راضی شود یکی از امور ششگانه فوق خواهد بود لکن در همه مواردی که شتر به عنوان ديه تعیین می‌شود لازم است که سن آن از پنج سال گذشته و داخل در سال ششم شده باشد.

همچنین در ماده 299 نیز گفته شده ديه قتل در صورتی که صدمه و فوت هر 2 در یکی از چهار ماه حرام (رجب - ذیقعد - ذیحجه - محرم) یا در حرم مکه معظمه واقع شود علاوه بر یکی از موارد ششگانه مذکور در ماده 297 به عنوان تشدید مجازات

باید یک سوم هر نوعی که انتخاب کرده است اضافه شود و سایر امکانه و ازمنه هر چند متبرک باشند دارای این حکم نیستند. البته ماده 299 در این قانون تبصره ای نیز دارد که در ان عنوان می شود حکم فوق در مواردی که مقتول از اقارب قاتل باشد جاری نمی شود.

آنچه به طور صریح در تعریف دیه و میزان آن به چشم می خورد این است که دیه بر مبنای اصول فقهی و اسلامی تعریف و انتخاب شده است.

نرخ دیه در سال های قبل

در سال 92 دیه کامل انسان 113 میلیون تومان برآورد شد که این رقم در ماه های حرام به 152 میلیون تومان افزایش پیدا می کند.

این در حالی است که در سال 91 نیز رقم دیه 94 میلیون تومان بود که این رقم نیز در ماه های حرام به 126 میلیون تومان می رسید.

البته در سال قبل تر یعنی در سال 90 رقم دیه 67 میلیون تومان در ماه های عادی و 90 میلیون تومان در ماه های حرام بود. در سال 89 نیز رقم دیه در ماه های عادی 45 میلیون تومان و در ماه های حرام 60 میلیون تومان بود.

هر سال چند درصد افزایش؟

نگاهی گذرا به آمار افزایش نرخ دیه در سال های گذشته حکایت از ان دارد که در سال 88 رقم دیه نسبت به سال 87 خود افزایشی نداشت.

اما این رقم در سال 89 نسبت به سال 88 با افزایش 12.5 درصدی مواجه شده بود که البته در سال بعد یعنی در سال 90 این رقم به یکباره 50 درصد افزایش یافت.

پس از افزایش 50 درصدی رقم دیه در سال 90 در سال بعد یعنی در سال 91 این رقم باز هم جهشی بزرگ و در حد 43 درصد را شاهد بود.

اما سرانجام رشد سریع رقم دیه در سال 90 و 91 در سال 92 متوقف شد و رقم دیه تنها در سال 92 به میزان 20 درصد افزایش پیدا کرد.

کمترین و بیشترین افزایش نرخ دیه

نرخ رشد دیه در برخی از سال ها صفر بوده است برای مثال در سال 88 نسبت به سال 87 نرخ دیه ثابت ماند و هیچ افزایشی را شاهد نبود اما در نقطه مقابل در سال 80 نسبت به سال 79 رقم دیه 56.25 درصد افزایش یافت تا یک جهش فوق العاده بزرگ را داشته باشد.

امسال دیه چقدر افزایش می یابد؟

هر ساله در اواخر بهمن ماه و در اوایل اسفند ماه جمعی از کارشناسان بیمه و قضات گرد هم جمع می شوند تا درباره نرخ دیه توافق کنند.

این افراد به گفته دادستان کل کشور با استناد به قوانین و مقررات موجود اقدام استعلام از سایر مراجع می کنند. کارشناسان پس از استخراج قیمت موارد ذکر شده در قانون رقم دیه را تعیین کرده که این رقم به سمع و نظر رئیس قوه قضاییه می رسد.

حال باید در انتظار ماند و دید امسال و در آستانه پایان سال نرخ دیه از سوی مسئولان قضایی کشور چه رقمی تعیین می شود. (فارس)

حال در این جدول نگاهی به نرخ دیه از سال 74 تا کنون می اندازیم تا مشخص شود هر سال چقدر به نرخ دیه افزوده شده است.

م اف در ند س	رقم دیه م ه ل ا ی حرام	رقم دیه عادی	سال	تعداد
	4.8 میلیون تومان	3.6 میلیون تومان	74	1
	5.5 میلیون تومان	4.1 میلیون تومان	75	2
	6.4 میلیون تومان	4.8 میلیون تومان	76	3

7.4 میلیون تومان	5.6 میلیون تومان	77	4
8.1 میلیون تومان	6.1 میلیون تومان	78	5
8.5 میلیون تومان	6.4 میلیون تومان	79	6
13.3 میلیون تومان	10 میلیون تومان	80	7
20 میلیون تومان	15 میلیون تومان	81	8
24 میلیون تومان	18 میلیون تومان	82	9
29.33 میلیون تومان	22 میلیون تومان	83	10
33.33 میلیون تومان	25 میلیون تومان	84	11
35 میلیون تومان	26.250 میلیون تومان	85	12
46.66 6 میلیون تومان	35 میلیون تومان	86	13
53.3 میلیون تومان	40 میلیون تومان	87	14
53.3 میلیون تومان	40 میلیون تومان	88	15
60 میلیون تومان	45 میلیون تومان	89	16
90 میلیون تومان	67 میلیون تومان	90	17
126 میلیون	94 میلیون تومان	91	18

تومان			
152 میلیون تومان	113 میلیون تومان	92	19
؟	؟	93	20